

СТОП-КАДР

Foto photo.bymedia.net

ПУЛЬС

Трэцяя гарадская клінічная бальніца ў Мінску будзе рэканструявана

У адпаведнасці з рашэннем Мінскага гарвыканкама бальніца перададзена ў веданне ўпраўлення капітальнага будаўніцтва гарвыканкама. Яму даручана паралельна і паэтапна правядзенне праектна-вышукальных і будаўніча-монтажных работ па рэканструкцыі зноўленага, тэрапеўтычнага, лабараторнага карпусоў і інжынерных сетак лячэбна-прафілактычнай установы, а таксама добраўпарадкаванне пры-

Лавінія АРЭШКА.

Вытворчасць тэлевізараў узрасла амаль удвая

Паводле звестак статыстыкі, аб'ём вытворчасці прадукцыі на прамісловых машынабудавання і металапрацоўкі Беларусі за 8 месяцаў 2004 года склаў 121,7 працэнта да ўзроўню аналагічнага перыяду мінулага года. Найбольш высокі тэмпы росту адзначаны ў вытвор-

Вячаслаў БУДКЕВІЧ.

Беларуска працягне ўдзел у «Наародным артсысе-2»

У эфіры канала АНТ прайшло выступленне першай дзесяці фіналістаў праекта, куды ўвайшлі тры прадстаўнікі Беларусі, — Вячаслаў Лышчыц, Яўген Чалышаў і Таццяна Казючэ. Пасля эфіру адбылося галасаванне глядачоў у тры краіны — Беларусь, Расію і Украіну, дзе ідзе шоу. Цікава, што ў сваіх прагнозах, за каго прагаласавалі глядачы, члены журы (спісавачка Лайма Вайкуле, рэжысёр Тэафан Касаян, прадзюсер і кампазітар Кім Фрэйтбург, журналіст Артур Гаспарян) часцей за ўсё зга-

Юлія ЦЯЛЫЦЕЎСКАЯ.

Амаль два мільёны чалавек маюць мабільнікі

Колькасць карыстальнікаў мабільнага сувязю ў Беларусі перавысіла 2 міль. у найбольшыя дні, прагназуюць спецыялісты.

Ірына САЗАНОВІЧ.

ЖЗЛ!

Выдавецтва «Мастацкая літаратура» плануе выпуск шэрагу выданняў з серыі «Жыццё знакамітых людзей» і «Зямля мая». Пра гэта паведаміў галоўны рэдактар выдавецтва Віктар Праўдзін.

Паводле яго слоў, у серыі «Жыццё знакамітых людзей» заплававана выданне кнігі, прысвечанай класіку нацыянальнай літаратуры Уладзіміру Караткевічу і народнаму мастаку Беларусі Яўгену Чамудураву, вядомаму сваім тэатральным дэкарацыям і касцюмам.

Як адзначыў В.Праўдзін, пачатак гэтай серыі, заснаванай сёлетня, паклалі кнігі, прысвечаныя вядомым дзеячам беларускай культуры — музыканту, народнаму артысту СССР Уладзіміру Мулявіну і кінарэжысёру, народнаму артысту Беларусі Міхалу Пташчу. «У жніўні гэтага года на I Міжнародным конкурсе ў Маскве гэтыя выданні атрымалі першую прэмію ў намінацыі «Наш сучаснік», — сказаў В.Праўдзін.

Выстава графікі ў Мінску

У мастацкай галерэі Інстытута Гётэ ў Мінску адкрылася выстава 11 выпускнікоў студэнтаў Беларускай дзяржаўнай акадэміі мастацтваў.

Дзякуючы падтрымцы Германскай службы акадэмічных абменаў яны разам са сваім кіраўніком — прафесарам, загадчыкам кафедры графікі БДАМ Уладзімірам Савічам у 2003 годзе наведалі Мастацкую акадэмію Мюнхена.

Беларускі графік Рыгор Сініца адзначыў, што ўзровень беларускай мастацкай адукацыі з'яўляецца адным з лепшых у Еўропе. «Захаванне акадэмічнай школы і нацыянальнай светаспогляд, айначкі мастацка дасягнулі значных поспехаў, аб чым сведчаць Гран-пры на міжнародных конкурсах конкурсах кніжнай і станкавай графікі», — сказаў Р.Сініца.

Марат ГАРАВЫ.

НАЕЗД

Як віцебская міліцыя парушыла вакзальны сон Валерыя Шчукіна

1 кастрычніка цывілізаваны свет адзначыў Міжнародны дзень пажылых людзей. З гэтай нагоды германская амбасада ў Мінску ладзіла прыём, на які быў запрошаны і вядомы палітык, непахісны апанент рэжыму Валерыя Аляксеевіч Шчукін — чалавек, дарчы, наважанага ўзросту.

Беларус 13-га склікання наважыў на вакзале. Напачатку ён атабарыўся на полашкі вакзала: там лаўкі такія, што на іх можна улесціся гарызантальна. Каб зрабіць няўраўнаважана ўпартаму апаненту рэжыму, полашкі лаўкі перавесці на віцебскі вакзал, а віцебскі (на іх можна толькі садзецца) — у Полацк. Адпаведна на віцебскі вакзал перабраўся і Валерыя Аляксеевіч.

Уноч з 30 верасня на 1 кастрычніка Валерыя Аляксеевіч прыйшоў у чакальню Віцебскага вакзала, каб адаспаць перад дарогаю, а з раніцы ехаць у сталіцу. Недаведзаны чытач можа запытацца: а чаму гэта такі відомы чалавек наву на вакзале, ён што, кватэры не мае? Правільна, не мае.

Яшчэ ў сваю бытнасць дэпутатам Вярхоўнага Савета 13-га склікання спадар Шчукін выпісаўся з мінскай кватэры, з'ехаў у Полацк і пасяліўся ў інтэрнаце. Свой учынак дэпутат патлумачыў так. Звычайна дэпутат з правінцы перасяляецца ў Мінск, і потым яго адлучаюць на рэжымны кіем не затоніш. Але дэпутат, каб не адрывацца ад народа, мусяць жыць сярод сваіх абраннікаў. Паколькі ў парламенце Шчукін трапіў ад Полацка, дык у Полацк і пераехаў. Згадзіцца, учынак не тыповы.

Пасля таго, як спадар Шчукін шматкроць публічна заявіў, што стаўленне да існуючых уладаў, былая дэпутата пазбавілі прэсіскі. Дарчы, у нашай краіне няма закона, які б гэта дазваляў. Існуе юрыдычная працэдура прымусявага выслялення, але на скасаванне прэсіскі мусяць быць згода самога грамадзяніна. Тым не менш зараз Валерыя Аляксеевіч мае ў пашпарты штамп, які робіць яго бамжом.

Без прэсіскі ён нават не можа ўсплысці ў гасцініцу. Восі і вымушаны немалымі чалавек, капітан другога рангу Ціхаўскіх, скага флоту СССР, дэпутат Вярхоўнага Савета Рэспублікі

Валерыю Шчукіну звякла разбірацца з міліцыяй.

Foto photo.bymedia.net

Я запытаў Валерыя Аляксеевіча, ці доўга яму яшчэ бамжаваць. Пакуль пры ўладзе будзе Лукашэнка, адказаў ён. І дадаў: «Я не ўвесь час жыў на вакзале. Я бамж, але не "б"». Іншы раз спыніўся ў знамяці, каб прывесці сябе ў парад... Кватэры, праўда, я вымушаны мяняць як пальчаткі. Дастаткова ўладам давацца, што я ў кагосяй на кватэры свае рэчы пакінуў, як чалавек выклікаюць у аддзел кадраў на працы і паведамаюць, што з

ім могуць не палюбіць кантракт... Спідар Шчукін — бомж у законе. У Віцебскім аддзеле ўнутраных спраў на транспарце ён афіцыйна мае рэгістрацыйны нумар — 758. Усёго, на думку Валерыя Аляксеевіча, у нашай краіне прытулку не маюць неадзе 200 тысяч чалавек. Да такой вышні ён прыйшоў, пацягаўшы «паміж радкоў» вынікі апошняга перапісу насельніцтва. Ягоная барацьба за свае чалавечыя

правы ўжо дае плён — Шчукін «дажаў» Генеральную пракуратуру. Ягоная скарга на незаконнае пазбавленне прэсіскі атрымала тама становішча водгук: «есть предмет для разговора», сказалі яму. Але каб Генпракуратура афіцыйна занялася гэтай справай, трэба заплаціць 100 тысяч рублёў пошліны. Такіх грошай Шчукін, на жаль, не мае.

Пётра ВАСІЛЕЎСКІ.

ЗЕРКАЛО

Третий срок президента Лукашенко: «за» и «против»

В Восточной Европе опять кипят страсти. В России начинается кардинальная реформа политической системы. В Литве скоро состоятся парламентские, а в Украине — президентские выборы. В Беларуси 17 октября пройдет парламентские выборы, которые будут совмещены с конституционным референдумом. На голосование выносятся вопросы: «Разрешает ли Вы первому Президенту Республики Беларусь А.Г. Лукашенко участвовать в качестве кандидата в Президенты Республики Беларусь на выборах Президента и принимаете ли часть первой статьи 81 Конституции Республики Беларусь в следующем референдуме? Президент избирается на пять лет непосредственно народом Республики Беларусь на основании всеобщего, свободного, равного и прямого избирательного права при тайном голосовании?» Ясно, что от итогов референдума будет зависеть развитие Беларуси на весьма длительную перспективу. И, вероятно, не только Беларуси. Победа действующего президента неизбежно окажет влияние на другие страны СНГ, поскольку создаст новый прецедент — ведь еще ни один глава государства в европейских странах бывшего СССР не изменял Конституцию, снимая ограничения на свое переизбрание. Поэтому конституционный референдум привлекает большое внимание не только в самой Беларуси, но и в других странах.

Какими бы ни были внешние факторы, влияющие на развитие той или иной страны, решающий голос принадлежит ее гражданам. С какими настроениями подходят белорусы к предстоящему референдуму? Как собираются голосовать? Власть, разумеется, говорит о тотальной поддержке своего курса. Оппозиция, наоборот, заявляет о его полном отвержении. Истинный ответ можно получить, лишь обратившись к мнению самого народа.

The Gallup Organization/Baltic Surveys, представляющая ведущую международную сеть, которая проводит опросы общественного мнения по всему миру уже не одно десятилетие, в течение последнего времени постоянно проводит исследования в соседней Беларуси. Поскольку о возможности проведения конституционного референдума здесь заговорили почти сразу после последних президентских выборов три года назад, мы уделяли этой теме особое внимание. Вот как выглядит динамика общественного мнения по этому вопросу за последние полтора года (для большей убедительности приводим также результаты аналогичных опросов, проводимых белорусским Независимым институтом социально-экономических и политических исследований, имеющим безупречную профессиональную репутацию на международном уровне).

Каждый раз мы были вынуждены фактически повторять исследование по этому вопросу за последние полтора года (для большей убедительности приводим также результаты аналогичных опросов, проводимых белорусским Независимым институтом социально-экономических и политических исследований, имеющим безупречную профессиональную репутацию на международном уровне).

Каждый раз мы были вынуждены фактически повторять исследование по этому вопросу за последние полтора года (для большей убедительности приводим также результаты аналогичных опросов, проводимых белорусским Независимым институтом социально-экономических и политических исследований, имеющим безупречную профессиональную репутацию на международном уровне).

Вариант ответа	03'03	06'03	09'03	03'04	05'04	06'04	07'04	08'04	09'04	10'04
Однозначно за	17,1	9,0	22,6	24,9	9,1	35,2	17,2	11,7	16,2	39,0
Скорее за	—	16,4	—	—	—	17,2	—	21,0	18,4	19,5
Скорее против	47,0	24,8	51,8	47,8	24,8	50,9	22,7	17,2	15,3	32,5
Однозначно против	—	40,7	—	—	—	34,1	—	31,9	32,6	29,1
Еще не решил	27,5	—	20,8	22,4	—	—	—	15,0	15,7	20,5
30/НО	8,4	9,2	4,8	4,9	14,7	13,9	7,2	5,1	4,2	5,0

* По данным национальных опросов общественного мнения, проведенных The Gallup Organization/Baltic Surveys и НИСЭПИ (его данные заштрихованы). Во всех случаях методом face-to-face interview опрошено по 1500 человек в возрасте 18 лет и старше, в августе и сентябре методом tracking poll опрошено по 3000 человек (предельная ошибка репрезентативности не превышала 0,03), в конце сентября — начале октября опрошено 400 человек (предельная ошибка репрезентативности не превышала 0,05). В некоторых опросах варианты вопросов и ответов различались по нюансам (например, степени готовности), которые принципиально не меняют общую картину.

Как видно, вплоть до изменения формулировки вопроса (в последнем опросе респондентам предлагалось ответить на вопрос, вынесенный на референдум самим Александром Лукашенко) соотношение ответов «за» и «против» третьего срока было в пользу президента, хотя за эти полтора года число его противников заметно уменьшилось, а сторонников возросло: на конец сентября 35,7% «за» и 44,4% «против». На-

сколько самое последнее изменение общественного мнения вызвано объективными (ростом благосостояния граждан, политической стабильностью и др.) или субъективными (формулировкой вопроса, официальной пропагандой и пр.) причинами? Чтобы ответить на этот вопрос, посмотрим на динамику отношения белорусов к самому президенту, к тому, как он руководит страной.

Таблица 2. Считаете ли Вы, что А. Лукашенко в целом достаточно хорошо руководит страной и его следует вновь избрать президентом на следующих выборах, либо кто-то другой должен занять этот пост и получить возможность сделать это лучше него? %

Вариант ответа	03'03	06'03	09'03	11'03	03'04	05'04	06'04	07'04
Вновь избрать А.Лукашенко	23,2	23,9	28,3	27,3	30,7	28,8	30,3	37,5
Кто-то другой должен занять этот пост	64,1	64,0	61,1	60,4	54,4	56,8	57,4	53,7
30/НО	12,7	12,1	10,6	12,4	14,9	15,2	12,3	8,8

Как видно, хотя положительная динамика вполне заметна, в целом соотношение сторонников и противников переизбрания президента Лукашенко на новый срок явно не в его пользу. На прямой вопрос (который в нашем последнем опросе следовал за вопросом референдума) «Если А. Лукашенко будет участвовать в выборах в президенты Республики Беларусь, за кого вы будете голосовать — за него или за другого кандидата?» получили следующие ответы.

Таблица 3. Готовность голосовать за А. Лукашенко на новых президентских выборах

Вариант ответа	%
Буду голосовать за А. Лукашенко	34,5
Буду голосовать за другого кандидата	31,5
Еще не определился	23,9
Не буду голосовать	3,0
30/НО	8,0

На этом основании можно с высокой степенью вероятности утверждать, что последнее изменение отношения к изменению Конституции вызвано скорее всего субъективными причинами и не отражает глубоких изменений в общественном мнении.

Какой же прогноз можно сделать на предстоящий 17 октября референдум? Прогнозуют белорусы «за» изменение Конституции, снимающее ограничения для переизбрания А. Лукашенко президентом Республики Беларусь, или «против»?

Согласно Избирательному кодексу Республики Беларусь, решение на Конституционном референдуме считается принятым, если за него проголосовало две трети от зарегистрированных избирателей. Каждый избиратель может легко определить количество голосов, необходимых для того, чтобы Александр Лукашенко получил возможность избираться президентом неограниченное количество раз. По официальным данным Центральной избирательной комиссии, в Республике Беларусь зарегистрировано примерно 7 миллионов избирателей. Значит, чтобы «получить разрешение белорусского народа», президент должен получить не менее 4 662 000 голосов «за» за вынесенный на голосование вопрос. Согласно результатам последних опросов, хотя лишь 26,3% респондентов считают, что «выборы будут полностью свободными и справедливыми» (35,3% — в некоторой степени свободными и справедливыми), почти 30% — «выборы не будут свободными и справедливыми», голосовать 17 октября собираются (с разной степенью готовности) около 75%, т.е. 5 250 000 избирателей. Оценив, что 39% опрошенных готовы голосовать «за» на референдуме, недостаточно для победы, поскольку они составляют только 2 730 000 человек. Поэтому основная борьба ведется за тех, кто пока не определился, — 25,5% избирателей (тех, кто «еще не определился» и «затруднился ответить»), а 3% сказали, что вообще «не будут голосовать», т.е. 1 785 000 человек. Если президент получит все эти голоса, он может выиграть референдум. Но может ли он на них рассчитывать? С абсолютной уверенностью можно сказать, что нет.

Во-первых, потому, что как показывает международная практика, голоса неопределившихся избирателей, пришедших на участки, чаще всего раскладываются между кандидатами. Во-вторых, потому, что как показывает практика, голоса неопределившихся избирателей, пришедших на участки, чаще всего раскладываются между кандидатами. Во-вторых, потому, что как показывает практика, голоса неопределившихся избирателей, пришедших на участки, чаще всего раскладываются между кандидатами.

The Gallup Organization/Baltic Surveys (Вильнюс).

«Ветэранам грошай на пуцёўкі даваць не трэба», — лічыць міністр аховы здароўя

Не на жарт устрыжыліся віцебскія ветэраны вайны і працы пасля візіту ў горад на Заходняй Дзвіне міністра аховы здароўя Беларусі Людмілы Пастаяля. Пастаяля правядзення ёй «прамой лініі» ў гарвыканкаме. Каб хоць збольша падтрымліваць сябе на нагах, мы аддаем не толькі ўсю пенсію да рубля, але і тую даўгачаканую кампенсацыю. А ў санаторый мы не ездзем зусім не таму, што марнуем кампенсацыю на гарэлку, а таму, што не можам, калі б і дужа хацелі. Я, да прыкладу, ужо два гады не выходжу з хаты 3-га хвароўнага ноль і моцнай стэнакардыі. Марыў, прынахся, аддасці некалькі тых кампенсацый, каб хапіла на граўтэжныя лячэнне ў сталіцы, ды вось цяпер мая мара так і застаецца пустой надзеяй, бо паколькі міністр супраць кампенсацый, то, мяркую, так яно і будзе: адбярдуць у нас гэтую адначасовую дапамогу.

Сікава яшчэ і тое, што падчас свайго знаходжання ў Віцебску Людміла Пастаяля паказала сябе прыхільнай платнай медыцыне, заявіўшы, што санаторнае лячэнне ўвогуле павінна стаць платным. Ну вось і зноўдзяна выйшла з праблемай кампенсацый за пуцёўкі. Санаторыям і хвароўна-інвалідным нават бясплатныя пуцёўкі не скарыстоўвалі, а цяпер, за грошы ды пры сэнсаваных вар'іянтных цэнах, — тым больш ад санаторнага лячэння адмовіцца. А калі не будзе пуцёвак, не будзе і кампенсацый. Потым не будзе і саміх ветэранаў. Восі калі ў Міністэрства аховы здароўя Беларусі знікнуць усе праблемы, а міністр, нарэшце, уздыхне з палёгкай...

Сяргей БУТКЕВІЧ.

«ЛАД» і НТБ не будуць прадаваць сёння і заўтра

3-за правядзення работ па мантажы абсталявання для тэлеканала «Мір» Белтэлерадыёкампанія спыняе працу тэлевізійных перадаччыкаў ТД-104 (тэлеканал «Лад») і ТД-106 (тэлеканал НТБ) Мінскага цэха УКХР. Як паведамілі БелаПАН у прэс-службе Белтэлерадыёкампаніі, 5 і 6 кастрычніка ТД-106 (НТБ) будзе спынены з 9:00 да 16:25, а ТД-104 («Лад») 5 кастрычніка з 9:03 да 17:01, 6 кастрычніка — з 9:02 да 17:08.

Юлія ЦЯЛЫЦЕЎСКАЯ.

Мінскі «Лакаматыв» вяртаецца ў эліту

Мінскі «Лакаматыв» вяртаецца ў вышэйшую лігу футбольнага чэмпіянату, алжук выбываў мінулы восенню. У суботу чатырнацікі выйграў у родных сценах у слонімскага «Камунальніка» 3:1 і дэтрмінава (за пяць тураў да фінішу) заяваляў пуцёўку ў вышэйшій дывізіён. Уладальнік другой пуцёўкі пакуль не вызначаны. Становішча пільдэраў: «Лакаматыв» — 65, «Ведрыч-97» (Рэчыца) — 54 (24 галы), «Смаргонь» — 44, «ЗліН» (Гомель) — 41.

Алег РАЯВЕЦ.

Упаў з моста... Разам з грузавіком

38-гадовы мужчына загінуў у выніку падзення з драўлянага моста, што не эксплуатаецца, у вадзі аўтамабіля МАЗ, грузжанага цукровымі буркамі.

Як паведаміла прэс-служба МНС, здарэнне адбылося ў вёсцы Вялікае Бывава Служака раёна на мосце перас Лату. Драўляны канструкцыі не вытрымалі цяжару аўтамабіля, і МАЗ упаў у вадзі. Выратавацца вадзіцелю не ўдалося.

Дзмітрый БЕЛЬСКІ.

Прычына выбуху — самаробнае выбуховае прыстасаванне?

Прычынай выбуху, што праграмна напісаны ў класе сярэдняй школы пасёлка Свіслач Пухавіцкага раёна Мінскай вобласці стала неўстаноўленае выбуховае прыстасаванне, якое прынеслі адзін з вучняў-шасцікласнікаў.

Як паведамілі БелаПАН у прэс-службе Міністэрства па надзвычайных сітуацыях, з усяго відаў, размова вядзецца пра самаробнае выбуховае прыстасаванне. Цяпер на месцы надзвычайнага здарэння працуе камісія, я складае з спецыялістаў МНС, следчых пракурораў, іншых экспертаў. Выбух, назагал, адбыўся ў класе, што размяшчаўся на другім паверсе трохпавярхоўнага будынка. У памяшканні знаходзіліся вучні 6-га класа. Шасцідзе з іх, а таксама трое вучняў 11-га класа атрымалі траўмы і былі дастаўлены ў тэратэрыяльна-медыцынскі аддзяленне Мар'янін Горкі. У іх дэталістаў аскепавыя раны м'якіх тканак. Будынак школы не пашкоджаны.

Андрэй СЕРАДА.

ЧТО ПРОИСХОДИТ В МИРЕ

Тони Блэр успешно перенес операцию на сердце

Премьер-министр Великобритании Тони Блэр успешно перенес операцию на сердце и чувствует себя хорошо. Как сообщает Sky News со ссылкой на неофициальные источники, хирургическое вмешательство продолжалось два с половиной часа. Блэр приехал в клинику "Хаммерсмит" утром вместе со своей женой Чери. По его собственным словам, предстоящая операция была плановой и не должна мешать его дальнейшей работе, а также планам выдвинуть в третий раз свою кандидатуру на выборах.

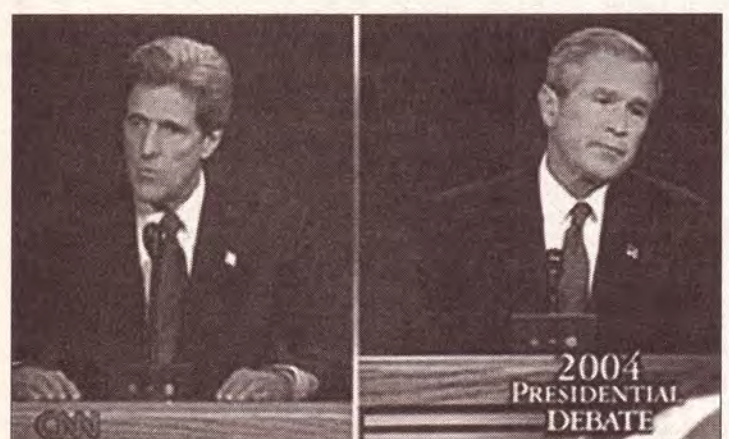
Этим заявлением в телесюиты Блэр опроверг слухи о том, что он покинет пост премьер-министра раньше назначенного срока. Они распространились после появления сообщений о покупке семьи Блэр дома в Лондоне.

США вывели в Японское море первый компонент глобальной системы ПРО

Оснащенный системой Aegis эсминец 7-й флотилии США "Кертис Уилбор" заступил на дежурство в Японском море, что стало первым этапом развертывания американской глобальной системы ПРО. Военные источники отказались уточнить подробности о миссии эсминца. Другие два военных корабля, которым также предстоит выйти в море, пока остаются в порту военно-морской базы Йокосука к югу от Токио. Йокосука является базой 7-й флотилии ВМС США, крупнейшей и единственной частью всего американского флота, расположенной в пределах страны. По оценкам военных, эта база находится в пределах досягаемости северокорейских ракет. Ракеты КНДР дальнего радиуса действия могут достигнуть не только Японии, но, по опасениям американского военного ведомств, Аляски и западных штатов США. Именно поэтому развертывание системы ПРО, которое будет стоить около 51 миллиарда долларов, началось в Японском море.

Полная реализация плана займет пять лет. Три эсминца 7-й флотилии будут отслеживать ракеты на дальних подступах к США. Вся собранная информация через спутники будет поступать на базы в Форт-Гриде, штат Аляска, и в Ванленберге, штат Калифорния. Оттуда при необходимости будут запускаться перехватывающие ракеты, которые, как уточняет агентство, появятся на этих базах только в 2005 году.

Американцы признали Джона Керри победителем теледебатов

Согласно результатам опросов общественного мнения, проведенных журналом Newsweek и газетой The Los Angeles Times, большинство американцев признали Джона Керри победителем теледебатов между двумя кандидатами в президенты США. Newsweek приводит данные опроса, проведенного после предвыборных дебатов Демократической и Республиканской партий. Тогда нынешнего президента-республиканца поддерживали 54 процента зарегистрированных избирателей, а его соперника — 43 процента.

По результатам опроса после дебатов 67 процентов поддерживают демократа Керри и 45 — Буша. При этом 41 процент респондентов указал, что в словесном поединке в четверг выиграл Керри, 19 процентов победу отдал Бушу, а 16 процентов не определились с ответом. Кроме того, 36 процентов заявили, что Керри выступил лучше, чем ожидалось. Лишь 11 процентов избирателей смогли сказать то же о Буше.

84 процента опрошенных The Los Angeles Times полагают, что дебаты выиграл Керри, и 15 процентов считают победителем Буша. Назадолго перед дебатами рейтинг Керри по данным издания превышал рейтинг Буша на 1 процент, а после этого разрыв увеличился до двух процентов.

Ядерные арсеналы растут и не поддаются учету

Мировые запасы оружейного плутония и высокообогащенного урана, пригодные для изготовления атомных бомб, увеличиваются, несмотря на принимаемые мировым сообществом меры. С таким предупреждением выступил глава Института науки и международной безопасности, бывший инспектор ООН по вооружениям Дэвид Олбрайт. "К концу 2003 года в мире насчитывалось до 3700 метрических тонн плутония и обогащенного урана. Такого количества вполне достаточно для создания сотен тысяч атомных бомб (в 60 странах)", — утверждает Олбрайт.

Помимо хранилищ главных ядерных арсеналов — США, России, Великобритании, Франции, Китая, Пакистана и Индии — радиоактивные материалы есть у Бельгии, Италии, Германии, Японии, Нидерландов, Испании, Швеции, Израиля и Южной Африки. Как предполагается, до 40 килограммов плутония находятся на территории Северной Кореи.

Казахстанские чайки вынудили «Боинг» прервать рейс

В Казахстане авиалайнер "Боинг-757-200" совершил вынужденную посадку, после того как в один из двигателей самолета попало несколько чайек. Как рассказали сотрудники Министерства по чрезвычайным ситуациям Казахстана, авиалайнер "Боинг-757-200", на борту которого находились 158 пассажиров и девять членов экипажа, совершал полет по маршруту "Алма-Ата — Атырау — Амстердам". По словам сотрудников аэропорта Атырау, расположенного на западе Казахстана, "после плановой дозаправки лайнера и взлета из аэропорта Атырау в правый двигатель самолета попали несколько птиц. Экипаж, в соответствии с инструкцией, принял решение вернуться в аэропорт". В течение примерно полудтора часов самолет кружил над аэропортом, выработывая топливо, а затем совершил благополучную посадку. В результате этого инцидента никто не пострадал.

В Швеции открывается 103-я Нобелевская неделя

Начинается Нобелевская неделя — семь дней, в течение которых будут названы имена лауреатов Нобелевской премии в различных областях знаний. Имя первого лауреата станет известно уже 4 октября. Это будет имя человека, награжденного премией за выдающиеся достижения в области физиологии и медицины. Премия вручается за достижения в области физиологии и медицины, физики, химии, литературы, вручается также и Нобелевская премия мира. О присуждении премии по физике будет объявлено 5 октября в Шведской королевской академии наук.

ВВС Великобритании встали на защиту воздушного пространства Эстонии, Латвии и Литвы

Патрулирование воздушного пространства над тремя балтийскими государствами силами НАТО было начато 29 марта 2004 года. Как заявил представитель Североатлантического альянса, оно продлится как минимум до 2006 года. Первыми на охрану неба Эстонии, Латвии и Литвы встали летчики ВВС Бельгии. 1 июля 2004 года их сменили истребители ВВС Дании. Теперь на военно-воздушную базу в литовском городке Зокняй прибудут самолеты ВВС Великобритании. Через полгода их должны сменить пилоты из Норвегии, а затем и ВВС Голландии, Германии, США и Польши.

Британский заключенный рассказал о пытках в Гуантанамо

Письмо одного из британских заключенных тюрьмы американской военной базы Гуантанамо доказывает, что надзиратели подвергают узников пыткам. Такое заявление сделали адвокаты Моама Бегга, одного из четырех граждан Великобритании, содержащихся в тюрьме X-Кей. По словам юристов, это первое письмо из подзащитного, по неизвестной причине не подвергнутое цензуре тюремных служб перед отправкой в Великобританию. Письмо, датированное 12 июля 2004 года, адресовано непосредственно британскому правительству. Копии были разосланы министрам внутренних дел и юстиции.

В письме Бегг рассказывает, что его пытали, расстреливали, подвергали пыткам. Кроме того, в письме Бегг рассказывает, что его пытали, расстреливали, подвергали пыткам. Кроме того, в письме Бегг рассказывает, что его пытали, расстреливали, подвергали пыткам.

Пакистан заявил об уничтожении сотни боевиков «Аль-Кайеды»

Афганистанские боевики скрывались в горных районах соседней страны. Уничтожение их баз и инфраструктуры затрудняется, с одной стороны, рельефом местности, с другой — помощью племен, которые сочувствуют талибам или боятся их. В свою очередь правительство также использует угрозы, чтобы заставить жителей горных районов участвовать в операциях против талибов.

Так в начале апреля правительство поставило племенам жесткий ультиматум, потребовав изгнать вооруженных боевиков. Однако те не смогли этого сделать и правительство пришлось начать крупномасштабную операцию.

После операции США по уничтожению режима талибов в Афганистане многие боевики скрывались в горных районах соседней страны. Уничтожение их баз и инфраструктуры затрудняется, с одной стороны, рельефом местности, с другой — помощью племен, которые сочувствуют талибам или боятся их. В свою очередь правительство также использует угрозы, чтобы заставить жителей горных районов участвовать в операциях против талибов.

Фотовзгляд

Жители Фиджи готовятся к похоронам первого премьер-министра страны сэра Камисесе Мару.

В центре Берлина открыта улица, носящая имя Ицхака Рабина.

Почти на Марсе. Исследователи из НАСА на полевых работах на станции по марсианским исследованиям в Хэнксвилле, штат Юта.

ЛЮБОПЫТНО

В США выпустили говорящую куклу Хиллари Клинтон

В продаже кукла появится 1 ноября. При условии предварительного заказа кукла обойдется покупателю в 19,95 доллара. В куклу миссис Клинтон встроены датчики, которые реагируют на прикосновения.

На Всеукраинском фестивале сала съели гигантский бутерброд

В Симферополе прошел первый Всеукраинский фестиваль сала, организованный правительством Крыма. Жюри под руководством Бориса Бурды присудило победу представителям симферопольской фирмы "Ветона". ("Ветона" — это сокращение от "Ветеринарные препараты"). Сало в двух номинациях: "Фигурные композиции из сала" и "Сало в шоколаде".

В Хорватии собака выстрелила в охотника

Охотник с 50-летним стажем Стасо Йошевич почистил свое двуствольное ружье, зарядил его дробью и прислонил к стене дома. Гончая по кличке Леро, гонявшаяся по двору за курами, задела ружье, которое упало и случайно выстрелило. Заряд попал в ногу охотника, раздробив ему кость.

В Швеции нельзя стать Суперменом, зато можно Бэтменом или Тарзаном

Члены парламента Швеции добиваются внесения изменений в законодательство об именах после того, как жительница Гетеборга попыталась назвать своего сына Суперменом (в шведском варианте — Стальман).

Счастливая мать объяснила, что решила назвать так своего сына, потому что он родился с вытянутой вперед рукой, напоминая этим Супермена. Местные власти отказались регистрировать ребенка под таким именем, посчитав, что это имя впоследствии может стать предметом для насмешек. После этого происхождения председатель комитета по юридическим делам парламента Швеции Ингер Рене и еще пять депутатов решили инициировать пересмотр законодательства, касающегося имен, чтобы избавиться от его несполноты и противоречивости.

Так, согласно этому законодательству, Суперменом или Астериксом назвать сына нельзя, зато Бэтменом или Тарзаном можно. Запрещено называть ребенка Байеном, в честь популярного столичного футбольного клуба "Хаммарби", но можно назвать Бебеном, используя в качестве имени прозвище известного футболиста. Между тем мать несогласованного Супермена не отказывается. После того, как местные власти отвергли второе предложенное ей имя для сына — Стальс, созвучное с Суперменом, она собирается попытаться счастья с третьим именем — Стальманен, также обозначающим "супермен".

Вялікі перадзел. Маёмасці

Напрыканцы года Беларускі саюз мастакоў збірацца на свой чарговы з'езд. Падзея рушыная, прадуманая статуі. Някіх "рэвалюцый" ад з'езда не чакаюць, някіх прынцыповых змен у дзейнасці творчай арганізацыі іе структуры не плануецца. Але адна акалічнасць ужо робіць гэты з'езд адрозным ад папярэдняга. За "справядліва" перадаць Саюз мастакоў страціў немалую частку сваёй нерухомайсці. Для абласных арганізацый стала праблематычным утрыманне на сваім балансе выставачных залаў, і дзяржава, як та "хатняя дапамога", пазбавіла іх ад гэтага цяжара. Цяпер гэта муніцыпальна ўласнасць, якой мастакі пры нагодзе могуць карыстацца ў якасці арандатараў. Штогод улада ўдзямае пытанне кошту творчых майстэрняў. Мастакоў спрабуюць паставіць у адзін шэраг з прадпрыемствамі, і адпаведна, абласці падаткам камерцыйную дзейнасць. Краўніштва БСМ ледзь удалося

адбіцца ад спробы прымусяць мастакоў адпачываць майстэрню па тэрыторыі 5 гектараў, кватэрны метр. Саюз мастакоў ужо не з'яўляецца манопольным уладальнікам Барысавскага камбіната прыкладнага мастацтва, адзін з ягоных карпусоў прысвоіў уладу раённага цэнтра. Мінская ўлада паклала вока на Палац мастацтва. Краўніштва БСМ даволіла думку, што ягоныя карысныя правы на гэты гмах даволі спрэчныя. Да таго ж плануецца высяленне скульптурнага камбіната, які належыць БСМ, з памішанна, што побач з Палацам мастацтва. Перамоў. Краўніштва творчага саюза з гэтым ужо змірлася. Цудоўна разумеецца, што дзяржава можа пры жаданні забраць будынак задарма, яно зараз мае клопат, як бы яго даражэй прадаць. Відаць, нешта падобнае адбываецца і ў іншых творчых саюзах. Ідзе вялікі перадзел маёмасці, і грамадскія арганізацыі, да якіх належыць і творчыя саюзы, у гэтай сітуацыі найменш абароненыя.

Творчым саюзам у абароне сваёй права, у тым ліку і маёмасці, не даволіцца спадзявацца на падтрымку Міністэрства культуры — свайго, так бы мовіць, не пасрэднага куратара. Падобна на тое, што Міністэрства кіруецца прынцыпам "баба з воў" — каню ляжыць. Вынікам такой палітыкі ўжо стаў пераход пад юрысдыкцыю горада шэрагу музейных філіялаў, што раней уваходзілі ў структуру Нацыянальнага мастацкага музея. Гэта мемаўраўнаважана музей Зіра Азгура і Лошачкі паркава-палавага комплексу. На чарзе — перадача яшчэ аднаго філіяла Нацыянальнага мастацкага музея ў муніцыпальную ўласнасць. Горад Магілёў атрымае Музей Балюніцкага-Бірулі.

Кажуць, што выратаванне тапеліцы — гэта справа сама тапеліцы. Мабыць, гэтая тэма і будзе асцягою на чарговым з'ездзе мастакоў.

Пётра ВАСІЛЕЎСЬКІ.

ФЕЛЬЕТОН

Распрагайце, хлопцы, коней!

Міхась Шуфляк сядзеў на возе ганарова, нібы эмір на дыване. Бо меў права: ён на гэты час быў гаспадаром грамадскага воза па той прычыне, што працаваў дагледжываць коней у калгасе "Рэвалюцый". Гэта быў яго службовы транспарт. Побач з конямі сядзеў і сам гаспадар. Яшчэ і вочы як след не паспеў падзець пасля ўчарашняга, а ўжо бабці і дзядулі ў ганку стаіць, прыёму чакаюць. І коней за паўгазі папыхіваюць.

Словам, ні я, ні мая капалка з трактарам перадышкі не ведалі. Аднойчы ў падзеньні я добра пачаставаўся і працаваў, як раней казаў, з падвоенай энергіяй. А калі мінула крыху часу, энергія, ачуваючы, пачала паліць. Падобна, маючы, а з сабой на работу пачаў і яшчэ і не захапіў. Думаю, махнуў у Лапухавічы. На трактары — гэта табе не на возе.

Аднак, браце мой, спасцігла мяне няўдача. Міліцыя спыніла, дыхнуць задала. Я як дыхнуў, яны ледзь не папалілі. Ну, правы забралі, з трактара высадзілі. Дык я што, прапаў? У горадзе, можа, і прапаў бы без работы, а тут во — другі руль даў. І скорасці маючы, і праваў не трэба. І пільшчэ, дарэчы, нічога раз перападець, бо без каня ў вёсцы яшчэ ніхто не абышоўся. Дык я і кажу, што ў вёсцы жыць лепш, чым у горадзе...

А між тым воз з эздакамі ўжо набліжаўся да Лапухавічы, і ад прадаўчана хуткай выпукі ў сабрукоў вёскай захапіла кроў у жылах. Выдавочы не падманулі. Таннае віно ў магазіне было. Яны купілі і адразу ж, не адыходзячы ад воза, апаралілі пасадзілі ў засідку. У саломе гэтак моцна, як спай хіба Аляксандр Македонскі напярэдадні Вавілонскага бітвы!

Ляонарда ЮРГЛЕВІЧ.

У Варшаве пабудуюць помнікі Я. Купалу і Я. Коласу

На кафедры беларусістыкі Варшаўскага ўніверсітэта адбылося арганізацыйнае пасяджэнне грамадскага камітэта пабудовы ў польскай сталіцы помніка народным пісьмемнікам Беларусі Янку Купалу і Якубу Коласу.

Ініцыятыўная група па адкрыцці ў Варшаве помніка Янку Купалу і Якубу Коласу, у склад якой уваходзіць прафесар Варшаўскага ўніверсітэта Аляксандр Баршчэўскі, старшыня Варшаўскага аддзялення Беларускага грамадска-культурнага таварыства ў Польшчы Янка Забродскі, перакладчык і публіцыст Чэслаў Сэнюх, дэпутат Сейма Яўген Чыжын, старшыня галоўнага праўлення таварыства "Польшча — Беларусь" Балеслаў Хмяльніцкі, праінфармавала ўдзельнікаў пасяджэння аб праведзенай рабоце па рэалізацыі ідэі і азнаёміла з абгрунтаваннем

бродскі, перакладчык і публіцыст Чэслаў Сэнюх, дэпутат Сейма Яўген Чыжын, старшыня галоўнага праўлення таварыства "Польшча — Беларусь" Балеслаў Хмяльніцкі, праінфармавала ўдзельнікаў пасяджэння аб праведзенай рабоце па рэалізацыі ідэі і азнаёміла з абгрунтаваннем

яе мэтазгоднасці. Старшынёй грамадскага камітэта аднагалосна выбраны дырэктар Літаратурнага музея Адама Міцкевіча ў Варшаве прафесар Януш Адэванж-Пяніжэж.

Марат ГАРАВЫ.

Выхадзец з Беларусі адкрыў у Маскве клуб-кафэ «Крамбамбуля»

Клуб-кафэ "Крамбамбуля" адкрыў у Маскве выхадзец з Беларусі, 45-гадовы масквіч Сяргей Мітрошкін, іхавыя гадзі яго прайшлі ў Гомелі. Клуб-кафэ налічвае тры залы. У яго меню — выключна стравы беларускай кухні, прычым меню складзена на беларускай мове.

У Маскве, па сутнасці, не прадстаўлена беларуская кухня, і мне, як чалавеку, які ведае смак апраўданых драўняна і многіх іншых беларускіх страў, здалося, што гэта вялікі недагледжанасць. Спачатку, некалькі гадоў таму, мы адкрылі рэстаран "Белая Русь", цяпер — "Крамбамбуля", — сказаў Сяргей Мітрошкін.

Паводле яго слоў, рэцэпт напоя "Крамбамбуля" ён знайшоў у некалькіх гадоў таму ў кнігах па гісторыі Вялікага княства Літоўскага, калі рыхтаваўся адкрыць рэстаран "Белая Русь". Назваць сваё новае кафэ "Крамбамбуля" — бізнесмен вырашыў таму, што мясцовыя гэтыя настойкі карысталіся асаблівай папулярнасцю ў наведвальнікаў першага рэстарана.

Пра існаванне ў Беларусі гурта пад назвай "Крамбамбуля" С. Мітрошкін пачуў нядаўна. Творчасць беларускіх музыкантаў спадабалася яму настолькі, што ён ужо прапанаваў правесці маскоўскую прэзентацыю нова-

га альбома "Крамбамбулі", які выходзіць у рэстарані, ме-навіта ў сваім клубе-кафэ.

"Вакон нашага кафэ ўжо аб'ядноўваеца тутэйшай беларускай дыяспара — у нас збіраюцца праводзіць свае пасяджэнні маскоўскі клуб беларускай дыяспары, а днём прайдзе прэзентацыя маскоўскай беларускай газеты "Сябры", — расказаў уладальнік кафэ-клуба "Крамбамбуля".

Юлія ЦЯЛЦЕЎСКАЯ.

Нелегітымны мільянер

Крымінальная справа па арт. 210 ч. 1 Крымінальнага кодэкса Рэспублікі Беларусь "Крадзеж ілхашам злоўжывання службовым становішчам" распачата ў дадзены дзень да дырэктара дзіцячага алімпійскага лагера ў вёсцы Цыгерына (Круглянскі раён, Магілёўская вобласць), жыхара гэтага населенага пункта.

Круглае падчас правядзення рэйду супрацоўнікамі Паліцэйскага аддзялення аховы сумесна з АБЭЗ Круглянскага РАУС. Дырэктар ла-

гера, злоўжываючы службовым становішчам, прывёў падсправаздачны адзін мільён рублёў. Пачаты разбор.

тры шыбы. Пра дадзеныя ў дэпартамент аховы МНС Рэспублікі Беларусь, знаходзячыся па-за службай, у чыновны адрэс, супрацоўнік Пінскага гарадскога аддзялення аховы затрымаў мясцовага жыхара, які сарваў металічныя акачкі кіека і разбіў у ім

распачата крымінальная справа па артыкуле 339 ч. 3 Крымінальнага кодэкса Рэспублікі Беларусь "Хуліганства".

Вячаслаў БУДКЕВІЧ.

